Regionshuset
Horsens

Primær Sundhed
Emil Møllers Gade 41
DK-8700 Horsens
Tel. +45 8728 5005
kontakt@rm.dk
www.rm.dk

regionmidtjylland

Notat vedrørende fodterapi i praksissektoren.

Der har siden juni 2005 ikke været overenskomst mellem regionerne og Landsforeningen af Statsautoriserede Fodterapeuter. Den daværende overenskomst blev opsagt af Landsforeningen af Fodterapeuter og det er endnu ikke lykkedes parterne at nå til enighed om en ny overenskomstaftale.

Siden overenskomstens opsigelse har regioner (og tidligere amterne) administreret området i henhold til "Bekendtgørelse om tilskud til fodbehandling i praksissektoren". Bekendtgørelsen er udstedt af den daværende Indenrigs- og Sundhedsminister og fastlægger borgernes ret til tilskud til fodterapibehandling. Tilskuddet er betinget af, at det udføres af en fodterapeut, der havde ydernummer til at praktisere for den offentlige sygesikring før 1. juni 2005, eller har overtaget en fodterapipraksis fra en fodterapeut der havde ydernummer, eller en fodterapeut som regionen har truffet aftale med. Bekendtgørelsen fastsætter endvidere taksterne for fodterapibehandling, tilskudsprocenter og vilkårene for at der kan gives tilskud til behandlingen.

I forlængelse af overenskomstens opsigelse og den dermed verserende konflikt mellem parterne har regionerne (og tidligere amterne) administreret området stramt, forstået på den måde, at kapaciteten i form af antal ydernumre har været fastholdt på uændret niveau.

I starten af 2009 har Region Syddanmark dog på baggrund af en beslutning i Regionsrådet besluttet at udvide kapaciteten på fodterapiområdet med 5 nye ydernumre placeret i Middelfart-, Svendborg-, Kerteminde-, Nyborg- Langelands kommuner. Ydernumrene har været opslået og status er aktuelt, at 3 af de 5 ydernumre er besat. I de øvrige regioner er der indtil videre ikke foretaget kapacitetsudvidelser.

Konflikten
Den af ministeren udstedte bekendtgørelse fastsætter taksterne for fodterapeuternes behandlinger. Det har resulteret i, at Landsforeningen af statsautoriserede Fodterapeuter har lagt sag an mod Indenrigs- og Sundhedsministeriet, i dag Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse, idet Landsforeningen ikke finder, at ministeren har hjemmel til at fastsætte størrelsen af fodterapeutens honorar i en situation, hvor der ikke er indgået overenskomst.
I skrivende stund er Østre Landsrets frifindelse af Indenrigs- og Sundhedsministeriet anket til Højesteret. Pr. 1. september 2008 var der 14 mdr. ventetid på højesteret. Hvilket indikerer, at sagen først kommer for retten i 2010.

Status
Gruppe 1 og gruppe 2 sikrede har efter lægehenvisning ret til tilskud til behandling hos fodterapeut hvis de ifølge lægelig diagnose har fået konstateret:

- Sukkersyge og et heraf afledt behov for fodbehandling
- Symptomgivende nedgroede tånegle
- Arvæv efter strålebehandling (behandling af vorter)
- Svær leddegigt af en sådan alvorlighed, at personen har nedsat evne til selvhjælp og derfor ikke kan varetage egen fodpleje.

Det største område er diabetes, som omtales nærmere nedenfor.

Behandling for nedgroede tånegle fylder ikke meget og antallet af patienter der skal behandles for arvæv efter strålebehandling er meget beskedent og mindskes over tid, da det er mange år siden strålebehandling af fodvorter ophørte. Som noget nyt blev der i 2008 indført tilskud til patienter med svær leddegigt.

En del fodterapeuter foretager behandlinger i borgerens hjem, nogle få fodterapeuter har ikke en klinik, men foretager alle deres behandlinger i borgerens hjem. Behandling i sikredes hjem kan kun finde sted, hvis lægen skønner, at patienten ikke selv er i stand til at transportere sig til fodterapeuten.

Behandlingskapaciteten i regionen kan beskrives ved antallet af fodterapeuter med ydernummer. I nedenstående tabel er kapaciteten fordelt på regionens kommuner. Som et mål for den geografisk fordelte kapacitet er beregnet det gennemsnitlige antal borgere pr. fodterapeut i kommunen. Det fremgår at der er stor forskel på antal borgere pr. fodterapeut, fra Ikast-Brande Kommune med 20.088 borgere pr. fodterapeut, til Samsø Kommune med 4.003 borgere pr. fodterapeut.

Kapacitet på fodterapiområdet i Region Midtjylland. Opgjort oktober 2009.

Kommune	Antal ydernumre	Antal borgere	Borgere pr. fodterapeut
Favrskov Kommune	3	46.248	15.416
Hedensted Kommune	3	45.954	15.318
Herning Kommune	8	85.217	10.652
Holstebro Kommune	5	57.267	11.453
Horsens Kommune	12	81.565	6.797
Ikast-Brande Kommune	2	40.176	20.088
Lemvig Kommune	3	21.946	7.315
Norddjurs Kommune	7	38.390	5.484
Odder Kommune	2	21.593	10.797
Randers Kommune	17	94.221	5.542
Ringkøbing-Skjern Kommune	5	58.803	11.761
Samsø Kommune	1	4.003	4.003
Silkeborg Kommune	15	88.016	5.868
Skanderborg Kommune	6	56.636	9.439
Skive Kommune	8	48.300	6.038
Struer Kommune	3	22.642	7.547
Syddjurs Kommune	5	41.314	8.263
Viborg Kommune	15	92.823	6.188
Århus Kommune	36	302.618	8.406
Hele regionen	158	1.247.732	7.897

På grund af den opsagte overenskomst afregner de færreste af fodterapeuterne direkte med regionen. Dette indebærer, at patienten selv betaler den fulde pris for behandlingen og efterfølgende henvender sig til kommunen, for at få udbetalt tilskudsbeløbet. Den enkelte kommune opgør typisk månedlig deres udbetalinger til borgerne og sender opgørelsen til Regionen, hvorefter regionen refunderer kommunen det beløb der er udbetalt i tilskud til borgere. Denne fremgangsmåde indebærer, at regionen ikke har adgang til at følge forbruget på samme måde som indenfor de øvrige dele af praksissektoren.

I 2007 havde Region Midtjylland en udgift på kr. 14.531.603,- hvoraf kun 3,1 million er afregnet direkte.
I 2008 havde Region Midtjylland en udgift på kr. 18.723.639,- hvoraf kun 3,3 million er afregnet direkte.

På grund af de manglende statistikmuligheder på området er det vanskeligt at analysere årsagen til stigningen. Hovedparten af udgifterne til fodterapi vedrører behandlingen af diabetikere, så det er nærliggende at pege på, at en del af stigningen må tilskrives stigning i antallet af patienter med diabetes. Det nye speciale, svær leddegigt er endnu ikke så stort, at det har nogen indflydelse på den stigende udgift. Der skal dog også peges på, at en lille del af forskellen mellem 2007 og 2008 skyldes rent bogføringsmæssige

forskydninger, idet der er en ikke ubetydelig tidsmæssig forskydning mellem behandlingstidspunkt og kommunernes fremsendelse af refusionskrav til regionen.

Diabetes.
Type 2 diabetes er en kronisk sygdom, som vil udgøre en af de største sundhedsmæssige udfordringer i de kommende år. I Danmark er der ca. 200.000 borgere med diagnosticeret type 2 diabetes, et tilsvarende antal forventes at have type 2 diabetes uden at vide det, og samtidig forventes der op til 20.000 nye tilfælde årligt.

Et forløbsprogram for type 2 diabetes i Region Midtjylland blev godkendt i Regionsrådet den 29. april 2009.

Af forløbsprogrammet fremgår det, at fodterapeuter inddrages løbende i sygdomsforløbet for den enkelte patient med type 2 diabetes. Henvisning til en statsautoriseret fodterapeut er formuleret som følgende i forløbsprogrammet:

"Alle patienter med type 2 diabetes, der af den behandlingsansvarlige læge vurderes ikke i den fornødne omfang at kunne varetage den fornødne pleje af hud og negle på fødderne, bør henvises til statsautoriseret fodterapeut, der som minimum laver status en gang årligt med kopi til den behandlingsansvarlige læge."

Det anbefales ligeledes i programmet, "at der ansættes/tilknyttes en fodterapeut på diabetescentret (tidligere diabetesambulatorium) på hospitalet, som inddrages i den specialiserede behandling af patienter med type 2 diabetes. "

Diabetesudvalg.
Region Midtjyllands Diabetesudvalget er et tværfagligt udvalg, med det formål at medvirke til at sikre optimal behandling af alle diabetikere i regionen dels ved at følge diabetesbehandling og forebyggelsen i regionen, og følge den faglige udvikling, og dels ved at udvalget til enhver tid er rede til at give regionen tværfaglig rådgivning.
Jævnfør udvalgets vedtægter er det et udvalg, hvor alle behandlere af diabetes patienter fra region Midtjylland kan være medlemmer. For at sikre en bred repræsentation, der er organisatorisk forankret, er der en række faggrupper, som udvalget som minimum skal bestå af, der i blandt en privat praktiserende fodterapeut.
Der er nedsat en række arbejdsgrupper under diabetesudvalget derunder Fodudvalget.
Der har indtil oktober 2009 deltaget praktiserende fodterapeuter i såvel Diabetesudvalget som i Fodudvalget. På grund af konflikten mellem regionerne og Landsforeningen af Statsautoriserede Fodterapeuter har det ikke været muligt at indgå aftale med

fodterapeuterne om aflønning for deres udvalgsarbejde.
Fodterapeuterne har derfor besluttet at melde fra til begge udvalg.

Problemstillingen har været forelagt Danske Regioner, der har tilkendegivet, at konflikten ikke hindrer en aflønning uden om overenskomsten af en praktiserende fodterapeuts udvalgsarbejde.

Kapacitetsstyring og flytning af ydernumre.
Kapacitetsstyring i konfliktperioden er reguleret via Bekendtgørelse om tilskud til fodbehandling i praksissektoren.
Tilskud til behandling er betinget af at behandlingen enten udføres af en fodterapeut, som pr. 31. maj 2005 havde ydernummer til at praktisere efter daværende overenskomst, eller af en fodterapeut der overtager en praksis fra en fodterapeut, der praktiserede for den offentlige sygesikring pr. 31. maj 2005, eller af en fodterapeut regionen har truffet aftale med.

Bekendtgørelsen betyder, at det er op til den enkelte region om regionen vil udvide kapaciteten. Region Midtjylland har ikke udvidet kapaciteten i konfliktperioden. Ved ansøgninger om nye ydernumre fra fodterapeuter gives der afslag med henvisning til konflikten.

En rundspørge blandt de øvrige regioner viser, at alle regioner på nuværende tidspunkt følger samme procedure. Det er Danske Regioners vurdering, at der er hjemmel i bekendtgørelsen til denne procedure.
Region Syddanmarks Regionsråd besluttede i starten af 2009 at udbyde 5 nye geografisk bestemte ydernumre, regionen har ikke planer om yderligere udvidelse.

Bekendtgørelsen rummer ikke hjemmel til, at regionen kan hindre en fodterapeut med ydernummer i at flytte deres praksis indenfor regionen. Regionen har dermed ikke mulighed for styring af den geografiske placering af fodterapeutpraksis.
På baggrund af en konkret sag indbragt for Ministeriet for Sundhed og forebyggelse af Foreningen af Fodterapeuter er fastslået, at regionen ikke kan pålægges at modtage fodterapeuter med ydernummer, der ønsker at flytte fra en region til en anden.

Aktuelt.
Administrationen har taget kontakt til Danske Regioner for at få status på overenskomstforhandlingerne.
Der er sonderinger mellem parterne og det er besluttet i starten af 2009 at genoptage forhandlingerne. Landsforeningen af Statsautoriserede Fodterapeuter afleverede ved et møde i maj 2009 en omkostningsundersøgelse. Der er endnu ikke aftalt et nyt møde.